

New York Mahkemesi, 100 milyar değerindeki 300 parça eserin geri verilmesini kararlaştırdı:

Karun Hazinesi Türkiye'nin

New York Federal Mahkemesi, değeri 100 milyar lirayı aşan Karun Hazinesi'nin Türkiye'ye ait olduğu kararını verdi. Halen 55'i New York Metropolitan Müzesi'nde sergilenen, diğerleri depolarda saklı 300 parça eser Türkiye'ye geri verilecek.

Mahkeme kararında, 'Müzenin bu hazineyi Türkiye'den kaçırıldığını bile bile ve kasıtlı olarak aldığını' tescil etti. Müzenin zaman aşımı iddiası da reddedildi.

ÖZGEN ACAR

NEW YORK — New York Federal Mahkemesi'nin yargıcı Vncent Broderick, "Karun'un Hazinesi Türkiye'nindir" kararını dün taraflara resmen bildirdi. Bu karar gereğince New York Metropolitan Sanat Müzesi 55'i sergilenen ve gerisi hâlâ depolarda saklanan ve bugünkü değeri 100 milyar lirayı aşan 300 kadar eseri Türkiye'ye geri verecek.

Yargıç Broderick "müzenin bu hazineyi Türkiye'den kaçırıldığını bile bile ve kasıtlı olarak aldığını" da kararında tescil etti.

Mahkeme, müzenin zaman aşımı iddiasını da reddetti. New York eyalet yasalarına göre, müze bu kararı temyiz edebilir. Ancak temyiz edebilmesi için yargıç Broderick'in "olur"unu alması gerekiyor. Ancak, karara

ulaşmada bir buçuk yıl bekleyen yargıcın "evet ben kararında yanlışlık yapmış olabilirim, temyiz edebilirsiniz" demesi olasılığı az görülüyor.

Yargıç, New York'taki Gugenheim Müzesi'nin Rus ressam Chagall'a ait bir tabloyu çalıntı olduğunu bileerek alması ve daha sonra zaman aşımı bulunduğunu iddia etmesini altı ay kadar önce reddeden bir başka federal mahkeme kararını "emsal karar" olarak kullandı.

Yargıç, tarafları 8 ağustosta bir toplantıya çağırdı. Bu toplantıda bundan sonra izlenecek yöntem görüşülecek. 1986 yılında dava açmadan önce Türk hükümeti müzeye başvurarak sorunu mahkeme dışında ikili görüşmeyle çözümlemeyi önermişti. Müzenin bu görüşmede böyle bir yolu seçmesi kuvvetli bir olasılık olarak görüldü. (Arkası Sa. 17, Sü. 6'da)

Karun

(Baştarafı 1. Sayfada)

rölüyor.

Mahkeme bu kararı ile Türk hükümetine avukat ve bilirkişilerinin müzenin deposuna girip tüm eserleri tek tek saptaması olanağını da sağlıyor.

1966-68 yılları arasında Uşak'ın Güre ilçesi yöresinde dört anıt mezar köylülerce soyulmuş ve çıkan eserleri İzmirli ünlü kaçakçı Ali Bayırlar ünlü Amerikalı kaçakçı John Klejman ile İranlı Muhammed Yegane'ye satmıştı.

Bu eserlerin Almanya üzerinden nakliyesini ise, "Elmalı definesi"ni Amerika'da pazarlayan Edip Telliagaoglu'nun, İstanbul'da polisle çatışma sırasında öldürülen ağabeyi Nizamettin Telliagaoglu yapmıştı.

Müze, o tarihlerde yaklaşık 300 kadar eserden oluşan bu hazineye 1.2 milyon dolar (bugünkü değeri ile 4.3 milyar lira) ödemişti. Çeşitli altın ve kıymetli taşlardan oluşan mücevher, gümüş kaplar, bronz eserler ile duvar resimlerinden oluşan "**Karun Hazinesi**"nin bugünkü tahmini müzayede değerinin 100 milyar lirayı aştığı bildiriliyor.

Türk hükümetinin avukatları Harry Rand ile Lawrence Kaye, "Cumhuriyet"e yaptıkları açıklamada "dört yıl süren mahkeme aşamasından başarı ile çıktık" dediler.

Aynı avukatlar Türkiye'yi "yüzyılın definesi" olarak tanımlanan Elmalı davasında da temsil ediyor.